

HELSINGIN KALASTUSALUEEN KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMA

OSA 2 KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMA

Laatinut: Juhani Niinimäki Kala- ja Vesitutkimus Oy

Hyväksytty 18.3.2010 kalastusalueen kokouksessa

Sisällysluettelo

1	KALASTUSALUEEN TOIMINNAN TAVOITTEET	4
2	KALAVESIEN HOITO-ORGANISAATIO HELSINGISSÄ	4
2.1	Helsingin kalastusalue	4
2.2	Helsingin kaupunki	4
2.3	Puolustusvoimat ja metsähallitus.....	4
2.4	Osakaskunnat ja muut yhteisöt.....	5
2.5	Yksityisvesialueet.....	5
3	KALAVESIEN HOITO.....	5
3.1	Kuormituksen vähentäminen	5
3.2	Kalatiet ja kalaväylät.....	5
3.3	Kalojen lisääntymisalueet.....	5
4	KALAKANTOJEN HOITO JA KALASTUS.....	6
4.1	Silakka	6
4.2	Kuha	6
4.3	Ahven.....	6
4.4	Hauki.....	7
4.5	Taimen	7
4.6	Siika.....	7
4.7	Lahna	8
4.8	Muut lajit	8
4.9	Kalojen istutukset	8
4.10	Pyyntirajoitukset.....	9
4.10.1	Kalaväylät ja rauhoitusalueet	9
4.10.2	Verkkokalastusrajoitukset	9
5	TOIMINNAN RAHOITUS	9
5.1	Kalastuslupatulot.....	9
5.2	Korvaukset kalavesien käytöstä.....	9
5.3	Viehekalastusmaksut	10
5.4	Helsingin kaupunki	10
5.5	Kalastusalueen muut tuotot ja kulut.....	10

6	KALASTON JA KALASTUKSEN SEURANTA.....	10
6.1	Kalakannat	10
6.2	Kalastuslupatilastoinnit	11
6.3	Kalastustiedustelut.....	11
6.4	Muut tutkimukset.....	11
7	KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMAN TARKISTAMINEN	11
8	YHTEENVETO KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMASTA.....	12

1 KALASTUSALUEEN TOIMINNAN TAVOITTEET

Helsingin kalastusalueen toiminnalle voidaan määritellä kalastuslain ja alueen ohjesäännön puitteissa seuraavat tavoitteet:

Kalastusalueen tavoitteena on

- 1) edistää alueen vesiensuojelua
- 2) suojella ja hoitaa alueen kalakantoja
- 3) pyrkiä parantamaan alueen kalastusmahdollisuuksia
- 4) ohjata alueen kalavarojen hyödyntämistä
- 5) tarjota kalastusmahdollisuuksia eri kalastajaryhmille tasapuolisesti
- 6) sovitella eri kalastusmuotojen ja muun vesien käytön välisiä ristiriitoja
- 7) toimia eri kalataloudellisten yhteisöjen välisenä yhteistyöelimenä
- 8) edustaa kalaveden omistajia ja käyttäjiä koko aluetta koskevissa hankkeissa
- 9) toimia yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa
- 10) pyrkiä saamaan kaikki kalastusalueen vesialueet yhtenevän kalakantojen hoidon, kalastussäännösten ja valvonnan piiriin

2 KALAVESIEN HOITO-ORGANISAATIO HELSINGISSÄ

2.1 Helsingin kalastusalue

Helsingin kalastusalue toimii vesialueiden omistajien, vapaa-ajankalastajien ja ammattikalastajien sekä heidän järjestöjensä yhteistyöelimenä kalastuslain ja alueen ohjesäännön sekä edellä lueteltujen tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.

2.2 Helsingin kaupunki

Helsingin kaupunki, joka omistaa suurimman osan (78 %) kalastusalueen vesialueista, huolehtii omien vesialueidensa hoidosta ja kalastuksen valvonnasta sekä pääasiassa alueella tehtävistä tutkimuksista ja selvityksistä. Helsingin kaupunki ja kalastusalue voivat sopia myös muiden vesialueiden hoidosta ja valvonnasta, mikäli alueet ovat sopimuksin kalastusalueen hallinnassa. Vesialueiden omistusselvitys ajanmukaistettiin viimeksi vuonna 2006.

2.3 Puolustusvoimat ja metsähallitus

Puolustusvoimat ja metsähallitus ovat huomattavia vesialueiden haltijoita. Metsähallitus hallinnoi sekä puolustusvoimien että valtion yleisvesialueita ja voi toimia siten, että kalastussäädökset ja kalavesien hoito ovat yhteneväiset kalastusalueen ja Helsingin kaupungin kanssa.

Tähän velvoittaa jo sekin, että kalastusalueella suoritettavat hoitotoimenpiteet vaikuttavat myös puolustusvoimien ja valtion yleisvesialueilla.

2.4 Osakaskunnat ja muut yhteisöt

Kalastusalueella ei ole toimivia osakaskuntia. Helsingin kaupungilla on puhevaltaa useimmissa alueen osakaskunnissa (kalastuskunnissa).

Alueella toimii suomen- ja ruotsinkieliset ammattikalastajaseurat sekä lukuisia vapaa-ajankalastusseuroja ja –kerhoja. Kalastusalue voi toimia näiden kanssa yhteistyössä sovitellen ristiriitoja ja antaen informaatiota alueen kalavesien tilasta.

2.5 Yksityisvesialueet

Yksityisalueet koostuvat lukuisista pienistä yksiköistä. Helsingin kaupunki on pyrkinyt hankkimaan niitä omistukseensa. Tätä toimintaa kannattaa jatkaa, jotta alueen kalastus ja kalavesien hoito saadaan mahdollisimman yhtenäiseksi.

Vaihtoehto on että Helsingin kalastusalue pyrkii sopimuksin hankkimaan yksityisvesialueita hallintaansa kalavesien hoito- ja valvontavelvoitteita vastaan.

3 KALAVESIEN HOITO

3.1 Kuormituksen vähentäminen

Kalastusalue voi valvoa vesilupaprosesseja siten, että vesialueelle tulevaa piste- ja hajakuormitusta tai vesistöiden haittoja saadaan minimoitua ja veden laatua paranemaan kuormitetuilla alueilla.

3.2 Kalatiet ja kalaväylät

Vantaanjokisuun kalan nousumahdollisuudet on toteutettu Vanhankaupunginkosken kunnostuksella siten, että lohikalat voivat nousta Vantaanjokeen itähaaraa pitkin. Siika ei nykytiedon mukaan nouse Vantaanjokeen. Läntisen haaran pato on kuitenkin rauhoitettu muinaismuistolain nojalla. Myös Vantaanjoen koskia on kunnostettu vaelluskalojen oleskelu- ja lisääntymisalueiksi. Myös Vanhankaupunginkosken kunnostusmahdollisuutta lohen- ja/tai taimenen lisääntymisalueeksi tulisi selvittää. Jatkossa on myös tärkeää, että Vantaanjoen vedenlaatu, kuten savisuus, pysyy ainakin nykyisenä tai paranee vaelluskalojen lisääntymiselle kelpolliseksi, koska luonnonlisääntymistä on jo nyt merkittävässä määrin, mutta vedenlaatu voi olla toisinaan ongelma.

Kalastusalue, Helsingin kaupunki, venepoliisi ja Uudenmaan TE-keskus valvovat mm. sitä että, että kalaväylät avomereltä Vantaanjokisuulle pidetään vapaana laittomista pyydyksistä ja että padon alapuolella sekä Vanhankaupunginkoskessa ei harjoiteta laitonta kalastusta.

3.3 Kalojen lisääntymisalueet

Tärkeimpien pyyntikalojen kuten ahvenen, kuhan ja hauen lisääntymismahdollisuuksia lahti- ja selkääalueilla voidaan parantaa kuturauhoituksin sekä säätelemällä kalastusta siten, että kaloja ei pyydetä alle kutuikäisinä eli ainakaan ennen kuin ne ovat lisääntyneet ainakin kertaalleen. Suurikokoiset emokalat tuottavat elinvoimaisempia jälkeläisiä kuin pienikokoiset. Siten kalastusta tulisi mahdollisuuksien mukaan ohjata siten, että myös vanhempia ja suurikokoisia yksilöitä pääsee riittävästi kutemaan.

Lisäksi kalastusta tulisi pyrkiä kohdistamaan myös särkikaloihin, jotta särkikalojen määrää kalastossa saadaan pienemmäksi suhteessa petokaloihin. Särkikalat vievät elintilaa kalastuksen kannalta arvokkaammilta lajeilta. Myös vedenlaadun parantamistoimet edistävät viiveellä kalastorakenteen korjaantumista.

Vielä rakentamattomien rantojen rakentamisessa tulee entistä paremmin selvittää niiden merkitys kalojen lisääntymis- ja oleskelualueina. Tarvittaessa rakentaminen voidaan toteuttaa siten, että ei tarpeettomasti vähennetä kalojen lisääntymiseen tai alueilla viihtymiseen liittyviä tekijöitä kuten: rantojen ja pohjien monimuotoisuus, pohjien laatu ja vesikasvillisuus.

4 KALAKANTOJEN HOITO JA KALASTUS

4.1 Silakka

Silakan ammattimaisen kalastuksen loputtua jää alueen silakkasaalistuotto suurelta osin hyödyntämättä. Mikäli helsinkiläisillä ammattikalastajilla on tulevaisuudessa kiinnostusta silakan kalastukseen, niin heille voidaan myöntää alueille ainakin muutamia silakkarysälupia perinteisille rysäpaikoille ja myös lupia valikoivaan troolikalastukseen.

Silakan onginta on suosittua vapaa-ajankalastusta. Silakkaa pyydetään myös silakkaverkoilla jonkin verran. Näitä kalastusmuotoja voidaan edelleen suosia ja pyrkiä lisäämään silakan kalastusmahdollisuuksia. Helsingin merialueen silakassa ei tutkimuksissa ole todettu liian korkeita haitta-ainepitoisuuksia. Verkkokalastuksessa tulee huomioida vesiliikenne ja verkkojen selkeä merkintä.

4.2 Kuha

Kuhaa kalastetaan sekä verkoilla että vapavälineillä. Kuhakannat näyttävät pysyneet suhteellisen vahvoina voimakkaasta kalastuksesta huolimatta.

Helsingin kalastusalue nosti verkon solmuvälirajoituksen 50 mm:iin vuonna 2006 ja määräsi kuhan alimitaksi 40 cm. Myös Espoon kalastusalue on nostanut verkkojen solmuvälin 50 mm:iin.

Verkkokalastuskielto Vartiokylänlahdelle 1.5. – 30.9. ja Laajalahdelle 1.6. – 15.7. väliseksi ajaksi on säädetty kuhan kuturauhoitusta varten ja toisaalta kuhien uistelukalastusmahdollisuuksien parantamiseksi. Lisäksi olisi tärkeää, että kuhalla on kokonaan niiden pyynniltä kuturauhoitettuja alueita.

Ammattikalastusta voidaan elvyttää myöntämällä kalastajille lupia ahvenen, siian ja kuhan pyyntiin tarkoitetuille isorysille kysynnän mukaan.

4.3 Ahven

Ahven on vapaa-ajankalastajien eniten pyytämä saaliskala. Ahvenkannat ovat ilmeisesti ainakin paikoin melko runsaat. Ahvenen lisääntymispotentiaali on suuri.

4.4 Hauki

Jostain syystä hauen lisääntyminen rehevissä lahdissa ei aina onnistu. Tähän viittaa Helsingin Vanhankaupungin lahdella sekä Laajalahdella vuosina 2007 ja 2008 tehdyt hauenpoikas-tutkimukset. Silti kalastajien mukaan Vanhankaupungin lahdella ja myös Laajalahdella haukea esiintyy. Hauen lisääntymistä muilla Helsingin lahtialueilla tulisi selvittää tarkemmin, jotta saataisiin kokonaiskäsitys sen lisääntymisen onnistumisesta. Hauki on haluttu vapaa-ajankalastuksen kohde. Haukikantojen ylläpitämiseen todennäköisesti tarvitaan edelleen jatkokasvatettujen hauenpoikasten istutuksia niillä alueilla, missä lisääntymisessä on havaittu tai havaitaan ongelmia. Tämän takia hauenpoikastutkimus on otettu mukaan Helsingin jätevesivaikutusten tarkkailuohjelmaan. Haukikantojen vahvistaminen on perusteltua myös runsaiden särkikalakantojen vähentämistavoitteiden saavuttamiseksi. Niittämällä käytäviä ja aukkoja lahtialueiden tiheisiin vesikasvustoihin parannetaan mm. hauen ja ahvenen lisääntymis-mahdollisuuksia.

4.5 Taimen

Taimen pyydetään usein yleensä liian nuorena. Tilannetta taimenen kohdalla tässä suhteessa osin korjasi Helsingin kalastusalueen syksyllä 2001 tekemä päätös taimenen alamitan nostamisesta 50 cm:iin sekä solmuvälin nostosta 45 mm:stä 50 mm:iin vuonna 2006.

Kalaväylät Vantaanjokisuulta Suomenlinnan ulkopuolelle jättävät vaelluskaloille mahdollisuuden nousta vesistöalueelle kunnostetuille koskialueille Vantaanjokeen sinne rakennettuja kalateitä pitkin. Samaan tähtää myös verkkopyyntikielto Vanhankaupunginlahdella 1.4. – 31.12. välisenä aikana sekä Kruunuvuoren- ja Tullisaarenselällä 1.4. – 15.9. välisen ajan.

Osittain on selvittämättä mistä johtuu merkkipalautusten perusteella todettu taimensaaliiden väheneminen suhteessa istutusmääriin. Luonnonvalinnan läpi käyneet vaelluspoikaset ovat istutuskaloja selvästi paremmin menestyviä. Siksi luonnon poikastuotantoa tulee edistää alueelle laskevissa joissa ja puroissa. Istutusten osalta tilannetta voidaan yrittää jonkin verran korjata käyttämällä mahdollisimman suurikokoisia ja hyväkuntoisia istutuskaloja. Tällä toimenpiteellä saadaan kenties paremmin saalista pyydetäväksi, mutta luonnonlisääntymistä se ei tutkimusten mukaan lisää. Kaikkia istukkaita ei ehkä kannata istuttaa Vantaanjokeen tai Vantaanjokisuulle, vaan istutuksia on tehty ja voidaan tehdä myös ulommille alueille, jolloin ilmeisesti merialueella päästään parempiin takaisinsaanteihin kuin jokisuun istutuksissa. Istutuserät tulisi erottaa toisistaan muutaman vuoden ajan tapahtuvilla merkinnöillä (Carlin), joiden takaisinsaantia voitaisiin seurata.

Huomiota kannattaa kiinnittää istutuskalojen valintaan. Istukkaat tulisi olla peräisin Suomenlahdella hyvin menestyneistä kannoista. Kalojen kunto istutushetkellä pitää varmistaa. Kuljetustressin alaisia kaloja ei kannata suoraan istuttaa. Jokisuulle tehty ”varhennettu” istutus jo huhtikuussa mahdollisesti antaa paremman takaisinsaannin kuin istutus jo pyyntikauden alettua.

4.6 Siika

Vaellussiikaistutukset ovat tuottaneet hyviä tuloksia, joten niitä kannattaa jatkaa kesänvanhoilla poikasilla aikaisempaan tapaan. Siika on sikäli problemaattinen, että ei ole selvitetty, mitä siikaa merestä saadaan.

Kehittämisen arvoiseksi ajatus voisi olla vastakuoriutuneiden vaellussiikojen istuttamisen Vanhankaupunginkosken yläpuolelle. Istutuksen tulisi tapahtua niin pian kuin mahdollista niiden

kuoriuduttua, koska luonnossa vaellussiianpoikaset vaeltavat mereen heti kuoriuduttuaan. Syksyllä, nykyiseen istutusajankohtaan, niitä ei vaella mereen juuri lainkaan.

Myös merikutuista isoksi kasvavaa nk. Bengtsårin siikaa, jota on saatu Hankoniemen länsipuolelta, kannattaa edelleen istuttaa Helsingin merialueelle. Merikutuisen siian kutemisesta Helsingin itäisillä vesialueilla on viitteitä, mutta ei todisteita. Kalastajat ovat saaneet kutevia siikoja mm. Vartiokylänlahdelta ja Seurasaarenselältä. Istutuksilla varmistetaan merikutuisen kannan säilyvyys ja saaliit. Siika on sekä ammattikalastajien että vapaa-ajankalastajien haluttu pyyntikohde. Pitäisi tutkia siikasaalisnäytteitä merikutuisen ja vaellussiian osuudet.

4.7 Lahna

Pyyntikokoinen lahnakanta on Helsingin edustalla vähentynyt ja myös kiinnostus lahnan kalastukseen on hiipunut. Pienikokoista lahnaa on lahti- ja selkääalueilla runsaasti. Lahnan (ja pasurin) poistopyyntiä voitaisiin tehostaa.

4.8 Muut lajit

Lohikantojen hoito pyritään tekemään laajemman Suomenlahtea koskevan suunnitelman puitteissa. Vantaanjokeen leimautetut lohi-istutukset, mm. mätinä ja 1-vuotiailla, tuovat lohta kalastusalueelle myös lähelle rannikkoa virkistyskalastajienkin pyydettyväksi. Kuitenkin viimeaikaisten tutkimusten perusteella näyttää siltä, että Vantaanjoesta ei tule lohijokea yrityksistä huolimatta. Jos lohia istutetaan pienempinä poikasina, niin ne jäävät jokeen ja pahimmassa tapauksessa kilpailevat ravinnosta luonnon lisääntymisestä peräisin olevien taimenien kanssa.

Suomenlahden rannikon ja myös Helsingin merialueen ammattikalastajien lohisaaliit pyydysyksikköä kohti ovat viime vuosina selvästi pienentyneet. Myös lohi-istutusten takaisinsaannit ovat pienentyneet. Selvää syytä tähän ei tiedetä.

4.9 Kalojen istutukset

Nykysuuntauksen mukaan ensisijaisesti tulee pyrkiä turvaamaan kalojen luontainen riittävä lisääntyminen ja istutuksiin voidaan turvautua vain jos luontainen lisääntyminen ei ole riittävää. Silti Helsingin kalastusalueella tarvitaan edelleen kalojen istutuksia, koska esim. taimenen, siian ja hauen luontainen lisääntyminen ei toistaiseksi pysty pitämään yllä pyyntivahvoja kalakantoja.

Meritaimenen, vaellussiian ja merikutuisen siian lisäksi kalastusalueen vesiin voidaan istuttaa lahtialueille karppeja (2-vuotiaina) ja haukia (esikesäisinä). Ankeriaskantoja pyritään lisäämään EU:n tasolla. Siihen liittyen ja ankeriassaaliiden turvaamiseksi myös Helsingin edustan lahti- ja selkääalueille kannattaa jatkaa ankeriasistutuksia. Vantaanjoesta lähtee nykyisin merivaellukselle ankeriaita, joista tiettävästi osa silpoutuu museovoimalaitoksen turbiineihin. Museovoimalan yhteyteen tulisi tehdä ankeriaskourut, jotta merivaellukselle lähtevät ankeriaat pääsisivät kutemaan.

Kalastusalueelle säännöllisesti vuosittain suoritettavien istutusten määrätavoitteeksi voidaan asettaa seuraavaa:

Meritaimen	2-3-vuotias (> 20 cm pituisia)	50 000 kpl
Vaellussiika	1-kesäinen	200 000 kpl
Merikutuinen siika	1-kesäinen	50 000 kpl

Jos oletetaan taimenistutusten tuottavan hyvin onnistuessaan saaliin lisäystä 200 kg ja siikaistutusten 100 kg 1000 istutuskalaa kohti, edellä mainituilla istutusmäärillä taimenta saadaan saaliina lisää 10 000 kg ja siikoja 25 000 kg.

Kirjolohi-istutuksia pyyntikokoisilla kaloilla on tehty kalastusharrastuksen lisäämiseksi. Siinä tarkoituksessa istutuksia kalastustempausten yhteydessä kannattaa jatkaa.

Haukia kantojen vahvistamiseksi esikesäisinä voitaisiin istuttaa esim. joka kolmas vuosi lahtialueille yhteensä noin 100 000 kpl. Hauki-istutusten tarkoituksenmukaisuutta ja luonnonpoikastuotannon puutetta tulisi kuitenkin ennen istutuksiin ryhtymistä tarkemmin selvittää.

Karpeja voidaan istuttaa Laajalahteen, Töölönlahteen, Vanhankaupunginlahteen ja Vartiokylänlahteen yhteensä noin 2 000 kpl muutaman vuoden väliajoin.

4.10 Pyyntirajoitukset

4.10.1 Kalaväylät ja rauhoitusalueet

Tärkeimmät kuhan kutualueet on syytä rauhoittaa 15.5. – 30.6. väliseksi ajaksi verkkopyynnin lisäksi kuhan vapakalastukselta.

Nykyiset kalaväylät ja päätetyt rauhoitusalueet takaavat kalaston lisääntymismahdollisuudet. Uusia rauhoitusalueita ei enää esitetä perustettavaksi, ellei siihen ilmene erityisiä syitä.

4.10.2 Verkkokalastusrajoitukset

Päätetyt verkkokalastuskiellot ja solmuvälin nostaminen harvoilla verkoilla 50 mm:iin ovat toistaiseksi riittävät ehkäisemään kuhan, taimenen ja siian pyynnin liian pienikokoisina. Silti tulee harkita toimia, jolla taimenen alamittaa saadaan kasvamaan.

5 TOIMINNAN RAHOITUS

5.1 Kalastuslupatulot

Helsingin kaupunki myy helsinkiläisille ja matkailijoille kalastuslupia eri pyydyksille ja kalastusmuodoille. Näitä tuloja kaupunki käyttää kalavesiensä hoitoon ja valvontaan.

5.2 Korvaukset kalavesien käytöstä

Helsingin edustalla kalastavia joko valtion kalastushoitomaksun lunastaneita tai yleiskalastusoikeuksilla kalastavia henkilöitä voidaan eri kyselyjen perusteella arvioida olevan noin 40 000 – 50 000 henkilöä.

Valtio maksaa kalastusalueelle korvauksia kalavesien käytöstä. Suurten vesialueiden omistajat ovat päätöksillään jättäneet palautukset kalastusalueen käyttöön tai korvaussummat ovat olleet niin pieniä, että ne jäävät joka tapauksessa kalastusalueelle. Kalastusalue maksoi vuodelta 2007

omistajakorvauksia kalavesien käytöstä vain 77,28 euroa. Loput korvauksista jäi kalastusalueen käyttöön.

5.3 Viehekalastusmaksut

Valtio maksaa kalastusalueelle viehekalastusmaksuja kalavesien omistajille. Näistäkin suurten vesialueiden omistajat, Helsingin kaupunki ja Metsähallitus, ovat jättäneet kalastusalueen käyttöön. Omistajille maksettavia osuuksia viehekalastusmaksupalautuksista vuodelta 2006 kalastusalue maksoi yhteensä 922,23 euroa. Loput palautuksista jäi kalastusalueen käyttöön.

5.4 Helsingin kaupunki

Helsingin kaupungin kulut kalastuksen hoidosta ja valvonnasta ovat suuremmat kuin kaupungin saamat kalastuslupatulot. Osaksi tämä johtuu jätevesiluvan kalanhoitovelvoitteesta, joka on 76 000 euroa vuodessa. Kuten edellä todettiin, kaupunki on päättänyt jättää valtiolta tulevat korvaukset vesialueiden omistajille kalavesien käytöstä ja viehekalastusmaksuista kalastusalueen käyttöön.

5.5 Kalastusalueen muut tuotot ja kulut

Kalastusalue on saanut yleisavustuksena toiminta-avustusta valtiolta. Vuonna 2008 toiminta-avustus oli 12 410,72 euroa. Lisäksi kalastusalue sai korkotuottoja 2 927,58 euroa. Muita tuloja ei ollut.

Vuoden 2007 ja 2008 tuotot ja kulut olivat seuraavat:

	v.2007	v.2008
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	49 165,71	57 966,82
Kulut		
Henkilöstökulut	-15 432,56	-15 035,90
Muut kulut	-23 865,94	-24 337,90
Kulut yhteensä	-63 694,39	-75 250,12
Tuotto-/Kulujäämä	-14 528,68	-17 283,30
SIIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot		
Korkotuotot	2 772,62	2 927,58
Kulut		
Korkokulut	0,00	5,00
Tuotto-/Kulujäämä	-11 756,06	-14 360,72
Yleisavustukset	25 621,44	12 410,72
Tilikauden yli-/alijäämä	13 865,38	-1 950,00

6 KALASTON JA KALASTUKSEN SEURANTA

6.1 Kalakannat

Jätevesien johtamisesta Viikin keskuspuhdistamolta mereen annettujen lupamääräysten mukaiset vesistövaikutuksiin ja kalastoon sekä kalastukseen liittyvät tarkkailut antavat perustaa alueen ekologisten olosuhteiden ja kalakantojen tilan arviointiin. Riittävä kalastuskirjanpito-tietojen hankinta sekä kalastus- ja saalisseuranta antavat tietoa saalistuoton muutoksista saalislajien osalta.

Koeverkkokalastukset (Coastal) saattaa olla yksi käyttökelpoinen menetelmä kalaston rakenteen määrittämiseksi.

Istutettavista taimenista on vuosittain osa merkitty. Helsingin edustalla tehdään vesistötarkkailua ja kalataloustarkkailua liittyen jätevesien johtamiseen Katajaluodon edustalle sekä eräisiin vesistöihin; mm. massojen läjitykseen Taulukarille ja Vuosaaren sataman käyttöön. Näihin liittyy mm. vedenlaadun, pohjaeläimistön ja vesikasvustojen tarkkailua sekä silakan kudun ja poikasmäärien seuranta, kampelan saalisnäytteiden ikä- ja kasvumääriä, ammattikalastuksen jatkuvaa seuranta sekä vapaa-ajankalastuksen otantatiedustelut kolmen vuoden väliajoin. Lisäksi kootaan kalastuslupa- ja istutustilastot sekä kalastuskirjanpitoaineistot. Kirjanpitokalastusaineistot kerätään vähintään 20 kalastajalta. Myös Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos tekee omia erillistutkimuksia, jotka koskevat myös Helsingin edustan merialuetta.

Edellä kuvattu aineisto antaa kalastusalueelle käytännössä riittävän tiedon kalakantojen hoidon ohjaamiseen. Kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman perusosaa tietyin vuosivälein täydentämällä voidaan koota yhteen eri lähteistä kertyvä aineisto suunnitelman uudistamisen perusteiksi.

6.2 Kalastuslupatilastoinnit

Kalastuslupatilastointia jatketaan aikaisempien vuosien tapaan koskien ainakin Helsingin kaupungin vesialueille myytyjä kalastuslupia.

6.3 Kalastustiedustelut

Kalataloustarkkailuun liittyvä lupakantoihin perustuva vapaa-ajankalastustiedustelu tehtiin viimeksi koskien vuotta 2006 ja tiedusteluja on tarkoitus jatkaa kolmen vuoden välein. Lisäksi harvemmin tehdään väestöpohjainen kalastuskysely.

Ammattikalastajien pyyntipaikat, pyynnin määrä ja saaliit pyritään selvittämään kyselyjen avulla kalastusalueelta vuosittain. Koska alueella on monia vesistön tilaan vaikuttavia hankkeita, on myös kalastajien edun mukaista, että pystytään selvittämään kalastus, saaliit ja eri hankkeiden vaikutukset.

6.4 Muut tutkimukset

Alueella tehtäviä tutkimuksia on lueteltu kohdassa 6.1. Vuosaaren sataman käyttöön oton vaikutuksia seurataan erillisen ohjelman perusteella aina vuoteen 2011 asti. Taulukarin ja Eestiluodon eteläpuolinen läjitysalue ovat Helsingin kaupungin käyttämiä läjitysalueita, joiden vesistö- ja kalataloudellisia vaikutuksia myös tarkkaillaan erillisten ohjelmien mukaisesti.

Koska olisi tärkeää tietää, minkä verran Vantaanjoki pystyy tuottamaan taimenen ja lohen vaelluspoikasia, on tarpeen seurata mereen vaeltavien poikasten määriä. Helsingin kalastusalue voisi osaltaan osallistua tähän seurantaan yhdessä muiden tahojen kanssa.

7 KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMAN TARKISTAMINEN

Helsingin kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma pyritään tarkistamaan ja uudistamaan noin joka viides vuosi.

8 YHTEENVETO KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMASTA

Helsingin kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma on tehty tavoitteeksi lähivuosien toiminnalle Helsingin edustan merialueella ja Vantaanjokisuulla. Kalastusalue toimii Helsingin kaupungin ja muiden kalavedenomistajien, kalatalousyhteisöjen sekä kalastajien yhteistyötä harjoittavana ja kehittävänä kalastuslain ja alueen ohjesäännön määrittämänä organisaationa. Käytännön kalavesien valvonnan ja osaksi kalavesien hoidon suorittaa kuitenkin Helsingin kaupunki, koska kaupunki omistaa kalastusalueen vesialueesta valtaosan.

Suuria muutoksia viime vuosien käytäntöön niin kalastuksen sääntelyn kuin kalojen istutustoiminnan suhteen ei ole tarvetta tehdä. Harvan verkon solmuväli on jo nostettu 50 mm:iin sekä eräitä kuhan kutualueita on kutuaikana osin rauhoitettu. Kuhan kuturauhoitusta voitaisiin vielä lisätä.

Lohen ja taimenen viime vuosien heikkoja takaisinsaanteja tulee pyrkiä parantamaan edistämällä näiden lajien luontaista lisääntymistä koski- ja virtapaikoissa sekä kehittämällä istutusmenetelmiä. Siikaistutuksia tulee edelleen jatkaa ja myös merikutuisella siialla vaellussiian lisäksi. Myös hauki-istutuksia tarvitaan ja lahtialueille voidaan ajoittain istuttaa karppeja ja ankeriaita.

Helsingin edustalle johdetaan jätevesiä ja siellä on meneillään monia vesistöyöhankeita, joita tarkkaillaan mm. kalaston ja kalastuksen osalta. Tutkimukset antavat käyttökelpoista tietoa myös kalaveden käyttö- ja hoitosuunnitelman tarkistuksiin. Helsingin kaupungille on määrätty kalanhoitovelvoite, jota toteutetaan lähinnä taimen- ja siikaistutuksin. Myös muunlaisia kalaveden hoitotoimia voitaisiin harkita. Seuraavan kerran kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma ehdotetaan tarkistettavaksi noin viiden vuoden kuluttua.